

CORSENDONCA

Corsendonk® bier

Pater zacht en donker

Agnus pittig en blond

P208832
ISSN 0779-5785
Trimestrieel tijdschrift
29ste jaargang
oktober-november-december 2010

v.u.: Roger Van Mierlo
Draaiboom 4
2360 Oud-Turnhout

Kantoor van afgifte : 2360 Oud-Turnhout

VOOR AL UW FEESTEN

ALTA RIPA

Engelstraat 6 2360 Oud-Turnhout
Tel. 014/45.01.01

VERZEKERINGSKANTOOR

JAN AERTS

ALLE VERZEKERINGEN

Kerkstraat 27 2360 Oud-Turnhout
Tel. 014/42.30.92

© **CORSENDONCA** : Alle artikels overgenomen uit ons driemaandelijks tijdschrift moeten de vermelding "*Uit Corsendonca*" dragen, met de jaargang, nummer, pagina en de naam van de auteur.

Omslag: Familie Celest Waterschoot - Marinus

CORSENDONCA

Voorwoord

"Alfons Waterschoot... anders" brengt ons naadloos bij de familie Waterschoot.

Deze familie is een begrip in de gemeente Oud-Turnhout.

Op diverse terreinen zijn zij aanwezig in de Oud-Turnhoutse geschiedenis.

Een aanleiding en de reden voor de Heemkundekring Corsendonca en het Kunst- en Erfgoedcentrum Hofke van Chantraine om verder opzoekingswerk te verrichten. Verschillende vergaderingen en contacten met de familie gingen aan deze tentoonstelling vooraf. Onze medewerkers Louis Cuylaerts en Raf Wils hebben hierin pionierswerk verricht. Met de steun van velen zijn zij er in geslaagd om een duotentoonstelling "**Alfons Waterschoot ... anders, met meer dan 100 jaar familiegeschiedenis**" op te zetten, niet zo maar een tentoonstelling, wel eentje waarbij de raakpunten van de familiegeschiedenis met Oud-Turnhout in het algemeen wordt belicht. Tijdens de voorbije jaren hebben we afscheid moeten nemen van twee monumenten van de Waterschootfamilie, namelijk Alfons Waterschoot (1931 - 2008), de schilder, en Gregorius Celest Waterschoot (1914 - 2009), Prelaat van de Nobertijnenabdij van Postel. Bij het wegvallen van mensen is het de gewoonte even terug te blikken op het verleden. Het ontvallen van deze bekende figuren heeft zeker bijgedragen om herinneringen op te halen. Een aanzet om eerst even stil te staan bij de gebeurtenissen, de feiten te overwegen, en dan weer verder te gaan. Verder gaan, zoekend naar de dingen die hen boeiden en ons nu boeien. Deze zoektocht heeft ons op het spoor gezet om een tentoonstelling uit te bouwen.

Historische gebeurtenissen uit het verre verleden verklaren vaak de feiten van het heden.

In 1921, bij de eerste gemeenteraadsverkiezingen na de eerste wereldoorlog, was Gustaaf Waterschoot (1876 – 1927) dienstdoende burgemeester. Het kwam toen tot een burgemeesterskwesie, die later in het voordeel van Jozef Embrechts (1885 – 1955) uitviel.

Drie broers uit een en hetzelfde gezin die intreden in dezelfde kloosterorde. Takken van de familie waarin vaak dezelfde beroepen voorkomen: van scheepsherstellers tot schrijnwerkers, timmerlieden, onderwijzers tot geestelijken met een schilder als schakel in dat geheel... een boeiend verhaal.

Dit is slechts een kleine greep uit de meer dan 100 jaar geschiedenis van de Waterschooten. Gezien de verscheidenheid zal de tentoonstelling menigeen boeien, en is een bezoekje overwaard.

Jan Sels, Voorzitter Corsendonca

Het ouderlijk huis van de familie Celest Waterschoot in de Kerkstraat

Alfons Waterschoot ... anders **Met meer dan 100 jaar familiegeschiedenis**

Reeds een paar jaar geleden was een tentoonstelling rond Alfons Waterschoot gepland.

Door diverse omstandigheden en de vele activiteiten georganiseerd in het kader van “150 Jaar Oud-Turnhout” was het praktisch niet haalbaar het project Waterschoot uit te werken in 2009. Begin 2010 namen we de draad weer op.

Het samenwerkingsverband tussen Heemkundekring Corsendonca, Kunst- en erfgoedcentrum Hofke van Chantraine en de familie Waterschoot leidt tot een duotentoonstelling, enerzijds om ongekende werken van Alfons aan het publiek voor te stellen en anderzijds om een blik te werpen op meer dan 100 jaar familiegeschiedenis.

“Alfons Waterschoot ... anders”, zal niet louter een tentoonstelling zijn van schilderijen, maar zal ook interessant en nog ongekend materiaal van zijn nevenactiviteiten en de familiegeschiedenis tonen.

Onze medewerkers doken oude archieven in, legden contacten met familie en kennissen. Wij verzamelden uiteindelijk een schat aan historisch materiaal, wat dit project zo uniek maakt.

In het Hofke van Chantraine worden er werken van Alfons, o.a. enkele portretten, stillevens en een aantal schilderijen uit privécollecties getoond met als achtergrond de familie Waterschoot. Samen met die geschiedenis stappen we door het leven van Alfons als schilder, natuurliefhebber, jager en vriend

CORSENDONCA

van velen. Meer dan 100 jaar geschiedenis zal hier herleven aan de hand van uniek tekst- en beeldmateriaal.

De familie Waterschoot was nauw verbonden met het sociale, culturele en het sportieve leven van de gemeente Oud-Turnhout en ver daarbuiten.

Handelaars, ambachtslieden, onderwijzers en geestelijken stamden uit deze grote familie. Een unieke verzameling familiefoto's geeft de bezoeker een goed beeld weer van de tijd van toen.

In het privémuseum Alfons Waterschoot, Steenweg op Turnhout 6, wordt er een overzichtstentoonstelling gehouden. Daar kan de bezoeker uitgebreid kennis maken met de vele facetten van het werk van Alfons als schilder, landschapskenner en natuurvriend.

De bezoekers worden via een korte wandeling met tekst- en infoborden van de ene naar de andere locatie begeleid. Niets is onverlet gelaten om van deze duotentoonstelling een succes te maken.

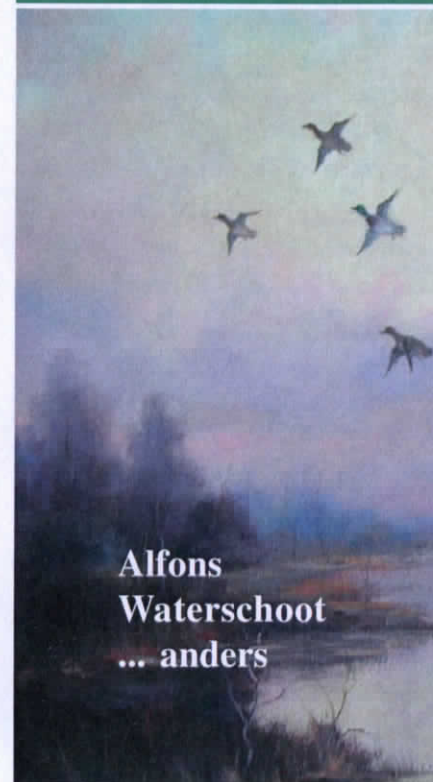
Er zijn geleide bezoeken gepland voor groepen bezoekers, dit na afspraak.

Raf Wils

Kunst- en Erfgoedcentrum, Hofke van Chantraine, Kerkstraat 46, Oud-Turnhout
Tel.: 014 / 47 94 94.
E-mail: bea.geudens@oud-turnhout.be

CORSENDONCA

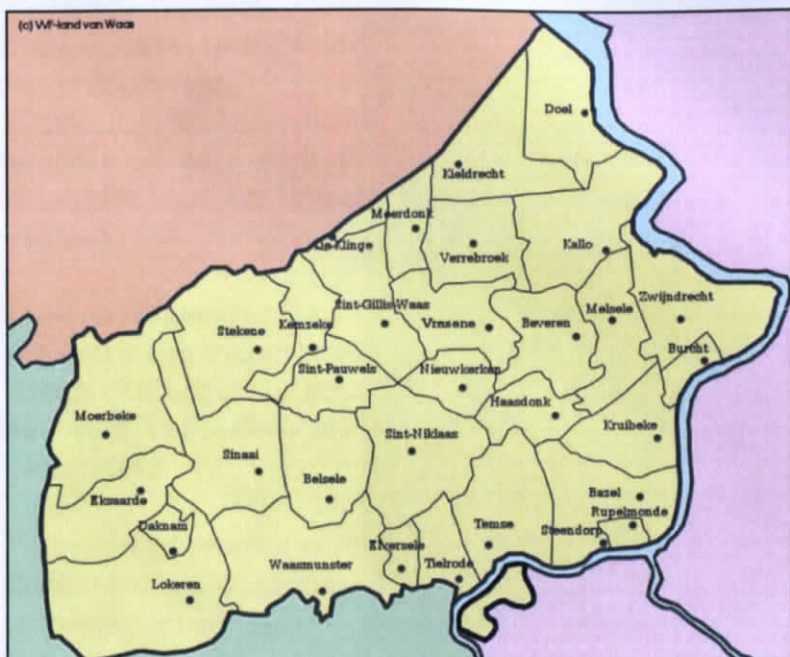
**MET MEER DAN 100 JAAR
FAMILIEGESCHINENIS**

**17 / 10 / 10
14 / 11 / 10
HOFKE VAN
CHANTRAINE
PRIVEMUSEUM
A. WATERSCHOOT**

**OPENINGSUREN
ZATERDAG EN ZONDAG
VAN 13U30 TOT 17U00
DINSDAG TOT EN MET
VRIJDAG
VAN 13U00 TOT 16U00
(MAANDAG GESLOTEN)**

Het Land van Waas : bakermat van de familie Waterschoot.

Waes, het edelste gedeelte
Des Graafs van Vlaandre
Is ten Noord-oosten van dat gewest gelegen
En zyne Bewooners zyn boven die
van andere landstreeken van dit gewest,
arbeidzaam, schrande, vriendelyk, en beleeft,
behartigende de oprechtheid,
onvermoeid in den Akkerbouw, en aan hunne Prinsen getrou.

Uit Flandria Illustratya, A. Sanderus, 1641

De naam Waterschoot :

Over oorsprong , herkomst , betekenis en schrijfwijzen.

A. Bekende Waterschoten:

- In 1374 was Boudin van Waterscoete baljuw (vgl. Hoofd van de politie) in Kemzeke (1)
- In 1672 was Jan Waterschoot meier (vgl. met burgemeester) te Elversele (2).
- In 1705 was Pieter Waterschoot pastoor te Elversele (2)
- In 1736 was Joost Waterschoot pastoor te Kruibeke (2).
- In 1743 was Joost Waterschoot pastoor te Elversele (2)
- J. F. Waterschoot was adjunct bij de administratie van het Kanton Haasdonk en verantwoordelijk voor Nieuwkerke. (6 Brumaire jaar VI – 27 oktober 1797). (2)

B. Andere vermeldingen Waterschoot:

- “De abdij van Ter Hagen bezat in Belsele in de XVI eeuw een hofstede welke eerst de naam droeg van ’t goed ter Varent en daarna bepaaldelijk in 1599 dien van ’t hof te Waterschoot”. (2)
- “De Waterschootbeek” met oorsprong te Waasmunster, doorloopt de gemeente Belsele in zuidwestelijke richting en werpt zich te Sinaai in de Moervaart. (2)
- Er is een plaatsnaam Waterschoot met Waterschootstraat te Belsele-Waas.

CORSENDONCA

C. (Van) Waterschoot in Nederland (Zeeuws-Vlaanderen):

Uit gegevens van de volkstelling provincie Zeeland van 31 mei 1947 werden, met betrekking tot de naam Waterschoot, volgende gegevens gedistilleerd:

1. Totaal aantal inwoners op 31/05/1947:	260.800
2. Totaal aantal verschillende namen	14.206
3. Naamdragers "Van Waterschoot"	128
(waarvan 77 in Hontenisse – zie genealoog P. Van Waterschoot)	
4. Naamdragers Waterschoot	1

De verdeling per gemeente ziet eruit als volgt:

1. Axel (6882 inwoners)	1 naamdrager Van Waterschoot
2. Clinge (3798 inwoners)	10 naamdragers Van Waterschoot
3. Grauw en Langendam (1854 inw.)	7 naamdragers Van Waterschoot
4. Hontenisse ((5592 inw.	77 naamdragers Van Waterschoot
5. Hulst (4547 inw.)	12 naamdragers Van Waterschoot
6. St. Jansteen (4104 inw)	6 naamdragers Van Waterschoot
	1 naamdrager Waterschoot
7. Sas Van Gent (3512 inw.)	7 naamdragers Van Waterschoot
8. Vogelwaard (4063 inw.)	7 naamdragers Van Waterschoot
9. Westdorpe (2238 inw.)	1 naamdrager Van Waterschoot

"Vele voorkomende en typisch Oost-Zweeuws-Vlaamse namen zijn o.a. Van Waterschoot – 128 totaal in de provincie Zeeland (alle in Oost-Zeeuws-Vlaanderen waarvan 77 in Hontenisse" (4) "Het ligt voor de hand dat aangezien de bevolking van Zeeland voor een groot deel uit Vlaanderen afkomstig is, deze herkomst ook in de familienamen tot uiting komt" (4)

CORSENDONCA

D. Oorsprong van de naam Waterschoot :

Dat onze familienaam met WATER te maken heeft blijkt reeds door de eerste lettergreep ; het tweede gedeelte - SCHOOT – is er de bevestiging van. SCHOOT is afkomstig van het Germaanse SKAUTA : dit is een beboste hoek hogere grond die uitspringt in een moerassig terrein. Schote komen veelvuldig voor in noordelijk Vlaanderen en de Kempen. (3)

Voorbeelden : Noordschote (W. VI.) - Zuidschote (W. VI.) - Raveschoot (O.VI.)

Waarschoot (O. VI.) – Schoten (Antw.) – Budelschoot (NI) – Leischoot (O. VI.)

Het Middelnederlandse "schote" betekende ook stroom, snelle loop, vloed en eveneens afsluitingsmiddel. (1)

E. Naam varianten :

In oude registers komen verschillende schrijfwijzen voor welke alle betrekking hebben op dezelfde familienaam : hierna enkele varianten genoteerd in de Hoofdcijnsboeken van het Land van Waas. (5)

van Waterschoot	Waterschoot
van Waterschoote	Waterschoote
van Waterscoet	Waterscoote
van Waterscoete	Waterscote
van Waterscoote	Waterscoet
	Watergoedts
	Waterschoets

(met varianten van : Water of Waeter-)

CORSENDONCA

F. Besluit :

Al deze gegevens maken vrijwel duidelijk dat de bakermat van de familie WATERSCHOOT moet gezocht worden in het "Land van Waes" inclusief

Vier Ambachten m.a.w. het huidige Waasland samen met het gedeelte van Zeeuws-Vlaanderen tot aan de Westerschelde.

G. Genealogen Waterschoot Oudst gekende stamvader te

1. Hector Waterschoot	Verrebroek	1681
Sergeant De Bruynestraat 6		
2200 Borgerhout		
Tel : 03 / 236.94.42		
2. Patrick Van Waterschoot	Sinaai	1682
Wijgmaalse steenweg 163		
2991 Tildon-Kelfs		
Tel 016/60.31.66		
3. Jan Waterschoot	Vrasene	1794
Oude Kerkstraat 9		
2018 Antwerpen		
4. Hector Waterschoot	Temse	1856
Sparrenhofstraat 105		
2700 Sint-Niklaas		

CORSENDONCA

5. Ben Waterschoot	Zeel	+/-1715
Gasthuisstraat 171		
9330 Dendermonde		
Tel. 052/21.52.02G.		

G. Oproep tot medewerking :

Tot op heden werd door vermelde genealogen geen gemeenschappelijk stamvader gevonden.

Alle aanvullingen, correctie of verdere informatie betreffende deze familietak te Oud-Turnhout of betreffende de familie Waterschoot in het algemeen , worden in dank aanvaard.

Ben Waterschoot.

-
- (1) J. Van Overstraeten
 - (2) Geschiedenis van de gemeenten der provincie Oost-Vlaanderen, De Potter & Broeckaert 1877
 - (3) Inleiding tot toponymie vooral in Oost-Vlaanderen, M. Gysseling
 - (4) Nederlands repertorium van familienamen – deel V – Zeeland, Dr. P. J. Meertens – Assen 1967.
 - (5) Hoofdcijnsboek van het Land van Waas (periode 1600-1700) publicatie van Vereniging voor Familiekunde (VVF) Merksem.

Celestijntje

Bij een unieke gelegenheid hoort iets lekkers.

Wij presenteren U het Celestijntje.

De culinaire bijdrage aan dit evenement met een grote C.

Een koekje geheel in de sfeer van deze gelegenheid "à la recherche du temps perdu"... waarbij wij bij leven en welzijn terugdenken aan onze succesvolle stamvader Celestijn Waterschoot dankzij wie wij in deze stille jolige Kempen floreren.

Voor creatie en uitvoering danken wij de familie Van Deun en Bakkerij Van Mierlo.

Kunstschilder Alfons Waterschoot Oud-Turnhout

Mens en werk

Alfons Waterschoot werd geboren op 19 maart 1931 te Oud-Turnhout, een Kempische landelijke gemeente, omgeven door weiden, akkers, bossen, heide en vennen. Hier groeide hij Alfons op, spelend in deze prachtige Kempische natuur. Van jongs af was hij bezeten door de tekenmicrobe. Geen blad papier, geen potlood waren voor hem veilig. Hij tekende veel en graag. Hij tekende uit de pure fantasie, naar de natuur, schetste figuren, koppen, vogels en insecten. Zo leerde hij waarnemen en weergeven, en wist zijn beperkingen met gehoor en spraak te compenseren door een verbazend scherpe observatie en een verbluffend vermogen tot expressie met lijn en kleur. Zonder het te beseffen legde hij hiermee de basis voor zijn artistieke toekomst. Heel vlug werd zijn opmerkelijk talent onderkend. Met succes volgde hij zes jaar opleiding aan de tekenacademie te Turnhout. Daarnaast kreeg hij nog een specifieke opleiding in het schilderen. Jan Van Puyembroeck uit Antwerpen bracht hem de knepen van het portretschilderen bij. Zoon Vital Van Puyembroeck leerde hem de finesses van het schilderen van een stilleven. Zijn vader en moeder steunden hem ten volle in zijn artistieke ontwikkeling. Dit leidde tot een vaardigheid

en creativiteit die toeliet om al op achttienjarige leeftijd, een eerste opgemerkte en succesvolle tentoonstelling van eigen werk te realiseren. Deze expositie werd meteen de grote doorbraak. Talrijke tentoonstellingen van zijn artistieke werken volgden, allen even treffend en vaak geïnspireerd door zijn Kempisch Oud-Turnhout. Hier is hij altijd blijven wonen. In zijn werken combineert Alfons Waterschoot een realistisch figuratieve tekenstijl met een meesterlijk gevarieerd en verfijnd kleurenpalet. De thema's komen uit het dagelijkse leven. Zijn werk kunnen wij in vier categorieën onderbrengen: portretten, stillevens, jachtaferelen en landschappen.

Portretten

Fons is geboeid door mensen. Allerlei figuren schildert hij: van de specifieke karaktervolle dorpstypen tot de meest onopvallende medeburger. Zeer treffend schildert hij Kempische mensen zoals hij ze ervaart en observeert: bescheiden, maar met karakter, eigenheid en stemming. Ook al kent de

toeschouwer de geportretteerde niet, op het doek ontmoet hij vertrouwde figuren, alsof hij ze jaren kent, kan hij de gedachten lezen, voelt hij de stemming. De warme expressie van het psychologische portret is gekoppeld aan een uiterst trefzekere weergave van gezicht, gestalte en houding, en is telkens verpakt in een schilderij dat betreffende kleurgebruik en compositie het meesterschap van de schilder bevestigt. Mannen en vrouwen, jong en oud, individueel of in groep, allen zijn ze vastgelegd: idyllisch ingetogen en sprekend.

Stillevens

Dezelfde idyllische rust gaat uit van de stillevens, gecreëerd rond alledaagse landelijke objecten: appels, kersen, aardbeien, aardappelen, een rieten mand, een strooien hoed, een stoel, een jas, een brood, een

mes.... Dank zij een sterke compositie, een meesterlijk spel van licht en schaduw en een fascinerend kleurgebruik worden het allen prachtige objecten op een enig mooi doek. Deze werken getuigen van een doorgedreven observatie. De schilder weet met alledaagse voorwerpen, zowel prominent aanwezig, als verdoken in de achtergrond, de kijker te boeien en aan te spreken en gevoelens van bewondering, nostalgie en rust op te wekken.

Jachtaferelen

De jachtaferelen van Alfons Waterschoot zijn magistrale stillevens gecomponeerd rond wild en jachtvoorwerpen. Om diverse redenen verdienen deze jachtimpressies in zijn werk een bijzondere aandacht. Niet alleen maken zij een flink deel uit van het

oeuvre, ze behoren ongetwijfeld ook tot de meest kenmerkende van zijn werken. Bovendien openbaren ze een nieuwe, extra dimensie van de schilder: de natuurkenner, zijn uitgesproken interesse voor dieren en een nog sterkere passie voor vogels. Hazen, fazanten, reeën, duiven, snippen, zwanen, eenden, ze worden allen in volle pracht geschilderd, natuurgetrouw tot in het kleinste detail. Hun mooiste kleuren worden, met al hun schakeringen en variaties, vastgelegd in een perfecte compositie. Op deze wijze creëert de schilder een harmonie van kleuren, die het schilderij tot een kunstwerk verheft. Licht en schaduw, perspectief en kleurgebruik maken de stillevens levensecht. Zo van het doek te plukken.

Landschappen

Voor de natuurliefhebber Alfons Waterschoot vormt het Kempische landschap eveneens een permanente inspiratiebron. Hierbij is hij het meest aangetrokken door vennen, heide en bossen. De Liereman, een prachtig en geklasseerd Oud-Turnhouts natuurgebied is zijn uitverkoren thema en aanleiding tot tal van meesterwerken.

De pracht van gagel, berken, dennen, een zonsondergang, de weerspiegeling ervan in een ven, het wordt door de schilder samengebald op een doek tot een waar festijn van kleur. De warme, sprinkelende kleuren, de eigen stijl maken dat elke "Liereman" van Alfons Waterschoot een kunstwerk is waarin de "hand" van de meester onmiddellijk wordt herkend.

Info:

www.vzw-waterschoot.be

Kunstgenootschap Alfons Waterschoot

www.alfons-waterschoot.be

Privémuseum, Steenweg op Turnhout 8
2360 Oud-Turnhout

Kunstschilder

Alfons Waterschoot 1984. Drukkerij Matthys-Beccu p.v.b.a

Tentoonstellingen:

- Turnhout, Hasselt, Mol, Retie, Oud-Turnhout, Herentals, Oostmalle, De Panne, Brugge, Knokke Heist.
- Jaarlijkse tentoonstelling met „Kunstkring Gagel“ Oud-Turnhout sinds 1982

Kunstwerken:

In Nederland, Frankrijk, Duitsland, Engeland, Spanje, Amerika.
Gemeente Oud-Turnhout, Parochiekerk Sint-Bavo, Oud-Turnhout-Centrum, Kunst- en Erfgoedcentrum Hofke van Chantraine, Kerkstraat 46 Oud-Turnhout.

Privébezit.

De familie Waterschoot en Postel.

Toen op 4 september 1907 Emiel Waterschoot, geboren te Oud-Turnhout op 10 februari 1880, huwde met Joanna Wens, geboren te Oud-Turnhout op 19 maart 1880, zal hij wel nooit gedacht hebben dat ze eens de trotse ouders zouden worden van een bisschop, een prelaat en een missionaris. Drie zonen die kiezen voor het priesterschap en daarbij intreden in dezelfde orde, in dezelfde abdij, de abdij van Postel, is wel uniek.

Wie door de 17de eeuwse poort de Postelse abdij binnenstapt wordt onmiddellijk getroffen door de rust en de geborgenheid die de omgeving uitstraalt. De drukte en rumoer buiten de muren maakt plaats voor een vredige stilte.

De abdij van Postel, gelegen in de Noorderkempen op de grens met Nederland, is een Norbertijner abdij, genoemd naar de stichter de heilige Norbertus. De orde werd gesticht in Prémontré

nabij Laon in het noorden van Frankrijk. Daarom noemt men de paters Norbertijnen ook wel premonstratenzers. In de volksmond spreekt men ook van “de Witheren” genoemd naar hun wit kloosterhabijt.

Wapenspreuken.

Het kiezen van wapenspreuken en schilden was een oude traditie. Sommige zijn zinvol als streefdoel of verwijzing naar de persoon.

Toen in 1613 de priorij van Postel tot onafhankelijke abdij werd verheven, koos Postel als abdijzegel een schild bestaande uit drie molenijzers van sabel op een zilveren achtergrond met als wapenspreuk: “Cruce vincit veritas”, “Door het kruis zegeviert de waarheid”.

De wapenspreuk van abt Gregorius Waterschoot is “Forma gregis”, “Toon U een voorbeeld voor de kudde”.

Het wapenschild van de bisschop Ignatius Waterschoot is “Sub tuum praesidium” wat betekent “onder uw bescherming”. Het wapen heeft een gezeten Lieve-Vrouw-figuur met alle verdere beschreven lelies en molenijzers er om heen. Die Lieve-Vrouw-figuur is uiteraard niet heraldisch volgens de normen, maar voor hem was het betekenisvol, gezien zijn leuze: “onder uw bescherming”.

De gebroeders Célest, Jozef en Rafaël Waterschoot o. praem. en de abdij van Postel.

1

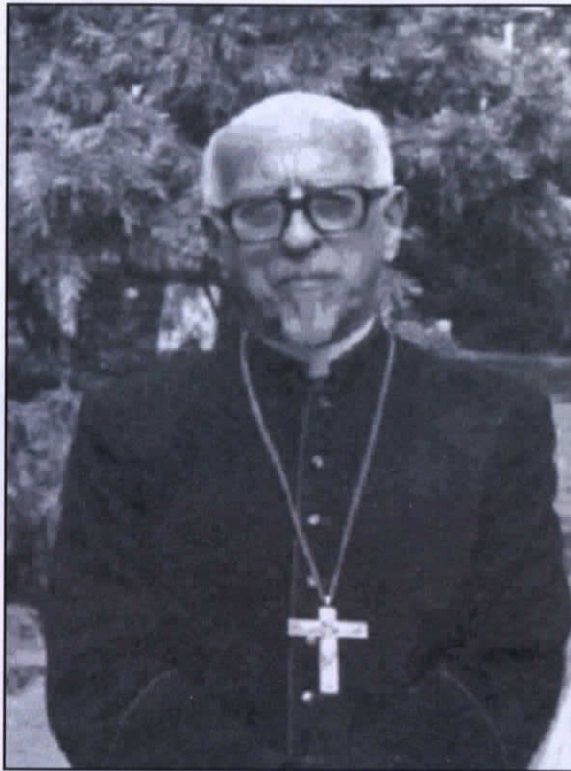
2

3

De gebroeders Waterschoot:

- 1 Gregorius, Celest Waterschoot
° Oud-Turnhout 27 oktober 1914 + Mol 22 januari 2009
- 2 Ignatius Jozef Waterschoot
° Oud-Turnhout 16 maart 1911 + Mol 20 april 1990
- 3 Basilius Rafaël Waterschoot
° Oud-Turnhout 7 augustus 1920

1. Jozef, Ignatius Waterschoot.

Oud-Turnhout, 16 maart 1911.

- 09/10/1928: ingekleed te Postel, ontvangt de kloosternaam Ignatius,
- 16/10/1928: begint het gemeenschappelijke noviciaat in de abdij van Tongerlo, wegens een brand van de abdij Tongerlo komt hij op 29/04/1929: terug naar Postel voor voortzetting van z'n noviciaat,

- 01/10/1930 : spreekt de tijdelijke geloften uit,
- 04/01/1932 - 01/09/1932: militaire dienst bij de CIBI te Beverlo- Leopoldsborg,
- 09/10/1933: legt zijn eeuwige geloften af,
- 24/08/1934: wordt priester gewijd in de abdij van Bois-Seigneur-Isaac door Mgr. Heylen, bisschop van Namen,
- 12/09/1934: draagt zijn Eremis op te Oud-Turnhout in de Sint-Bavokerk,
- 17/01/1936: vertrekt naar de missiepost Lolo en nadien Moenge in Kongo,
- 01/08/1937: werkzaam als secretaris van de Prefectuur in Lolo en wordt inspecteur in het onderwijs.

Oude kaart van Belgisch Congo

CORSENDONCA

01/04/1938 – 01/09/1945: overste in Lolo,
14/04/1944 tot 1948: Pro-Pre fect van de Apostolische
Prefectuur Lolo,
21/09/1949: Apostolisch Prefect van vermelde Prefectuur Lolo
02/07/1962: benoemd tot bisschop van Lolo,
02/09/1962: bisschopswijding in Postel door Mgr. Vermeiren,
aartsbis schop van Coquilathstad.
Kiest als wapenspreuk: “Sub tuum praesidium”,
24/08/1984: viert zijn gouden priesterjubileum samen met zijn
twee broers Gregorius en Basilius in Lolo,
11/11/1987: neemt ontslag als bisschop van Lolo,
1988: keert terug naar de abdij te Postel,
20/04/1990: overlijdt in de H. Hartkliniek te Mol,
25/04/1990: wordt begraven aan de westgevel van de
abdijkerk.

CORSENDONCA

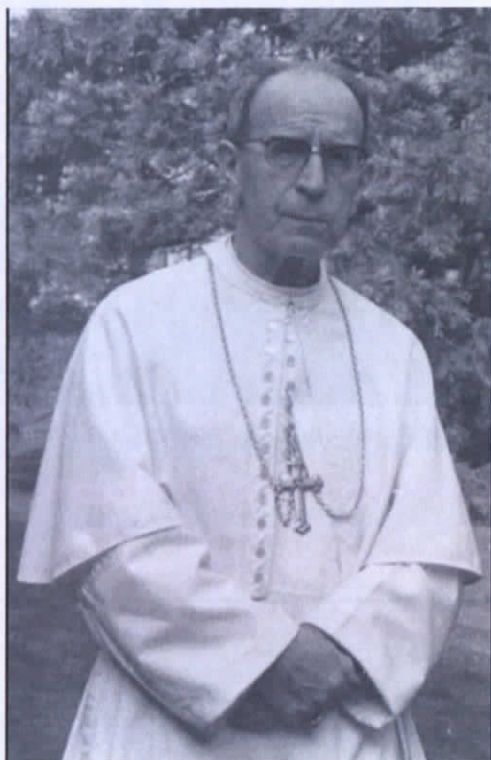

De paters Waterschoot met hun ouders

Met de Kongoboot Leopoldville naar de missie

2. Celest, Gregorius Waterschoot.

Oud-Turnhout, 27/09/1914,

09/10/1932: ingekleed in de abdij van Postel,
ontvangt als kloosternaam Gregorius (de Grote),

15/10/1932-15/10/1933 : algemeen noviciaat te Tongerlo,

09/10/1934: spreekt de tijdelijke geloften uit,

09/10/1937: legt de eeuwige geloften af,

30/07/1938: priesterwijding in 's Hertogenbosch door Mgr.
van Diepen,

10/08/1938: Eremis in de Sint-Bavokerk te Oud-Turnhout,

16/10/1939: studeert filosofie aan het hoger Instituut vr.
Filosofie te Leuven,

In 1942 behaalt hij de graad van licentiaat en doctorandus
in de wijsbegeerte met grote onderscheiding.

Studeerde beiaard bij Staf Nees in Mechelen en was beiaardier
op de abdijtoren vanaf 1947.

Vanaf 22 augustus 1942 – 1999: was hij lector filosofie in de
abdij van Postel,
en vanaf september 1969 in de norbertijnse studieconcentratie
“Agripo”.

CORSENDONCA

Hij heeft een belangrijke invloed op de generale kapittels van de Norbertijnen.

17/12/1942: benoeming tot prior in de abdij

Van 1 april 1946 tot 20 augustus 1951 was hij magister van de novicen- en geprofesten te Postel.

04/12/1951: koos de abdijsamenleving van Postel hem tot haar 16^e prelaat.

27/12/1951: gewijd als nieuwe abt van Postel door kardinaal Van Roey, kiest als wapenspreuk: "Forma gregis".

Tijdens zijn ambtsperiode worden vele restauraties uitgevoerd o.a. het poortgebouw, het gasthof "De Beiaard", het orgel, twee abdijsvleugels. Hij was bouwheer van de bibliotheek-vleugel en het contactcentrum.

Onder zijn leiding werd de boerderij verder uitgebouwd en gemoderniseerd.

Van 1962 tot 1970 vervulde prelaat Waterschoot meerdere functies in het bestuur van de Orde in haar geheel, hier te lande en in Frankrijk.

19/03/1966: stuwende en stichtende kracht van de Norbertijnenpriorij in Kinshasa, die door cfr Bonifaas Luykx wordt in gang gezet,

10/10/1984: gouden jubileum van zijn kloosterprofessie,

01/05/1985: neemt ontslag als prelaat van Postel na 40 j bestuur van de abdij

1988: viert zijn gouden priesterjubileum,

22/01/2009: hij overlijdt vrij onverwacht te Mol in de H. Hartkliniek

30/01/2009: begrafenis te Postel

CORSENDONCA

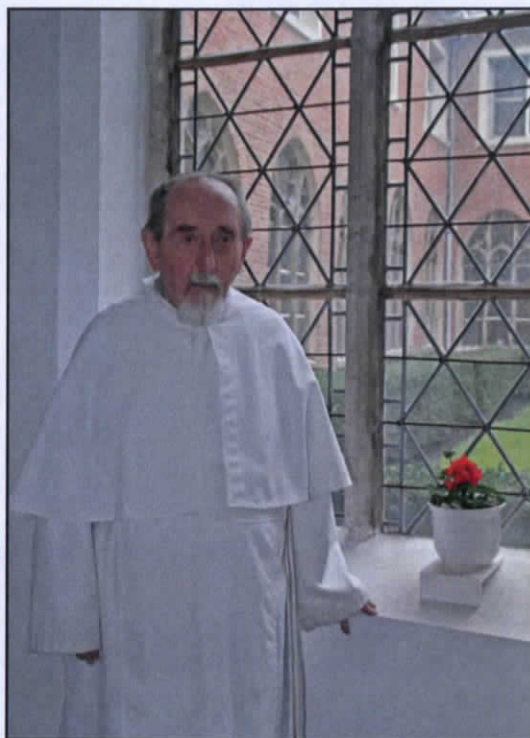
Prelaat Celest Gregorius Waterschoot op audiëntie bij paus Johannes XXIII

Bisschop Ignatius Waterschoot op audiëntie bij paus Johannes XXIII

CORSENDONCA

3. Rafaël, Basilius Waterschoot

Oud-Turnhout, 07/08/1920.

12/09/1939: ingekleed te Postel en ontvangt de kloosternaam:
Basilius

12/09/1941: spreekt de tijdelijke geloften uit

12/09/1944: legt zijn eeuwige geloften af

12/08/1945: wordt tot priester gewijd te Tongerlo door
Mgr. Van Cauwenberg

05/09/1945: draagt zijn plechtige Eremis op in de Sint-Bavokerk te Oud-Turnhout

CORSENDONCA

10/1945: studeert aan de katholieke universiteit te Leuven, theologie en behaalt de licentie psychologie en pedagogie

04/04/1950: vertrekt naar Kongo en wordt er inspecteur van het onderwijs in de prefectuur Lolo (tot 1984), Doceert pedagogie aan de plaatselijke normaalschool

10/12/1994: keert terug uit Kongo voor een verlofperiode en besluit definitief in Postel te blijven. Hij is er lange tijd behulpzaam in de bibliotheek

Raf Wils

Stamboomonderzoek familie Waterschoot

Er werd ijverig onderzoek verricht naar de voorvaderen van Alfons Waterschoot in de mannelijke lijn.

Alle gegevens werden verwerkt via het genealogisch programma Haza 21v3.

Een nauwkeurig uitgeprint overzicht van de familie Waterschoot ligt ter inzage tijdens de tentoonstelling in het Hofke. Deze gegevens kunnen nadien steeds worden geraadpleegd in het Hofke van Chantraine, Heemkundekring Corsendonca, iedere dinsdagnamiddag van 13h30 tot 16h00.

Een schematische voorstelling van de rechtstreekse lijn voorvaderen van b.v. Alfons Waterschoot werd afgedrukt en zal eveneens te zien zijn.

Voor de medewerking bij dit stamboomonderzoek danken wij oprecht :

- de gemeentelijke administratie – dienst burgerlijke stand – van de gemeente Oud-Turnhout
- de stadsadministratie – dienst burgerlijke stand – van de stad Turnhout.
- de stadsarchivaris en het personeel van het stadsarchief Turnhout.
- de heer Ben Waterschoot in Dendermonde
- de heer Henri Degreef in Ganshoren.

De oprichting van Allard

Joannes Alphonsus Waterschoot, gehuwd met Maria Josephina Van Dyck, grootvader van Alfons Waterschoot en vader van Gaston, was hoofdboekhouder van een ketelfabriek op de hoek van de Druivenstraat (waar de K.A.V. geweest is) einde 19^e eeuw.

Na de oorlog van '14-'18 nam baron Allard uit Mons-sur-Marchienne de ketelfabriek over en begon reeds met kleinere stukken in ijzer te gieten.

Er werden 3 huizen gebouwd bij de fabriek. Deze werden bewoond door de 3 chefs Blair, Wouters en Dauw.

Reeds in 1920 breidde Allard uit en kocht gronden naast de fabriek van Houthandel en zagerij Verwaest aan de kaai.

Omdat de fabriek verder uitbreidde en reeds een honderdtal werklieden werk verschaft werd het kader versterkt met een technisch directeur Thibaux (een Waal).

Na hun studies konden verschillende Waterschoten als bediende op de fabriek beginnen.

Anna Franciscus René Waterschoot werd hoofdboekhouder en Gaston Raphaël Maria Waterschoot chef personeel. Na het overlijden van Joannes Alphonsus Waterschoot werd zijn zoon Anna Franciscus René Waterschoot directeur.

Maria Jan Baptist Waterschoot (broer van Joannes Alphonsus) was reeds modelmaker in de Druivenstraat. Einde de jaren '20 begon hij een schrijnwerkerij in Oud-Turnhout; sporadisch werd op hem dan beroep gedaan om modellen voor moeilijke stukken te maken. De familie Waterschoot was goed vertegenwoordigd; Gustaaf Jozef Celestijn Waterschoot was hoofd van het tekenbureau, Roger Bauwens, zoon van Louis Bauwens en Lea Waterschoot was verant-

woordelijke voor de verzendingen en Alfons Bauwens werd vertegenwoordiger in de beide Vlaanderen.

In 1936 werden de nieuwe bureau's gebouwd, Allard breidde fel uit zodat op het einde van de oorlog in '45 er 400 man werkte.

Na de oorlog werd Anna Franciscus René Waterschoot ontslagen en begon dan een eigen zaak, verkoopsbureau van Allard, tegelijkertijd had hij ook een verzekeringsportefeuille waar de fabriek Allard verzekerd was. Later bij het overlijden van hogervernoemde, namen zijn zonen Luc en André de zaak over.

Isidoor Mertens

Anekdoten

Een verhaal van Guy Bols over zijn ijverige moemoe en andere wetenswaardigheden en gewoontes van die tijd

Menig Oud-Turnhoutenaar zal in het weekend bij het uitgaan moemoe Lea Waterschoot wel eens bezig gezien hebben als ze 's nachts om één of soms twee uur de stoepen voor het huis nog aan het schuren was. Om een praatje met iedereen was ze niet verlegen zodat het wel eens drie uur of later kon worden vooraleer zij ging slapen.

Vava Louis Bauwens ging gewoonlijk al veel vroeger te bed met het gevolg dat hij 's morgens vroeg wakker was en meestal moemoe moest wekken om op tijd in de hoogmis te zijn. Ooit is het zelfs gebeurd dat moemoe zo rap moest zijn dat zij haar kleed averechts had aangetrokken en het pas merkte bij terugkomst van de kerk. 's Avonds laat deinsde ze er ook niet voor terug om de ramen te poetsen zodat het zelfs eens gebeurd is dat zij in plaats van haar spons op te rapen van de grond een egel vastpakte.

Bij moemoe en vava was het ook altijd de gewoonte dat er een Stout op het schoorsteenblad stond. Bijna dagelijks werd die uitgedronken vermengd met een ei en zelfs met bruine suiker want dat was goed voor de gezondheid.

's Morgens werd er regelmatig spek gebakken. Het gestold spekvet werd dan 's anderendaags op een goede dikke boterham gesmeerd met een laag bruine suiker er op.

Als er een gekookt eitje werd gegeten deed moemoe bij iedere schep een snuifje zout en een klontje boter in het ei, want op gewicht of cholesterol moest men toen niet letten.

Als wij 's zomers in het weekend kwamen eten werd er geregeld een grote koude schotel met salade, eieren en tomaten gemaakt; de bijhorende mayonaise werd nog zelf geklopt met een vork in een diep bord met als bestanddelen ei, olie, azijn, mosterd, een snuifje peper en zout.

Maria Bauwens bezorgde ons over voormelde familieleden volgende verhaaltjes :

Vader Louis Bauwens en moeder Lea Waterschoot waren in ondertrouw. Op een dag moesten ze beiden familie gaan verzoeken in Weelde voor de bruiloft. Dat moest allemaal te voet gebeuren in die tijd (1909). Toen ze terug naar huis kwamen en ze in het begin van de Kerkstraat waren luidde het zes uur op de kerktoren. Plots stond vader Waterschoot daar en zei gewoon : Louis gij kunt naar huis en Lea komt met mij mee. (zes uur was zes uur).

Nonkel Jan Waterschoot was iemand die graag uitging maar moeilijk naar huis kon, daardoor kwam hij nogal eens te laat thuis. Op een keer was dat weer het geval en thuis komend stond hij voor een gesloten deur. Vader Waterschoot hoorde hem en trok boven het venster open en zei : Ge komt niet meer binnen; als ge U wilt warmen, ga vanachter in de hof maar op de mesthoop liggen, de riek staat er in en als ge de hoop regelmatig omzet zult ge geen kou krijgen.

May Van Deun vertelde ons ook nog dat het leven van vele Waterschoten inderdaad onlosmakelijk verbonden is met het water en andere natuurelementen.

Zo herinnert zij zich dat de na-oorlogse zomers hevig en lang konden zijn en dat de aanhoudende droogte de tuin- en veldgewassen begon uit te zuigen en te verteren. Het water voor het huishouden werd gerantsoeneerd.

Elke boer of tuinder was destijds een weerprofeet avant la lettre. Iedereen begon de einders af te speuren en dit zowel 's morgens als 's avonds.

Zo ook vooral mijn grootvader Jan Baptist Waterschoot, wonende alsdan te Oud-Turnhout, Steenweg op Turnhout 43, met zijn vrouw Maria Borghmans en zijn kinderen Hortense, Margartha en haar man Jos Van Deun, en mezelf.

In die hete dagen miste hij de regen en hij liet niet na op alle toonaarden de vele weldaden van het water te bezingen!

Op alle manieren moest en zou er bespaard worden op het water : zowel voor het koken, het wassen van de mens en dier, en als het aan hem gelegen had zou hij de wekelijkse was van het wasgoed die elke maandag plaatsvond ook nog uitgesteld hebben.

Groot was zijn vreugde als dan eindelijk bliksem en donder de lucht doorkliefd en de eerste zware regendruppels op zijn kalend hoofd neer vielen. Dan stak hij zijn handen omhoog en dankte de hemel met een kort gebed gevolgd door herhaalde godomme toch, godomme toch....is het dan toch zo ver ? Zijn stem klonk dan gebiedend door het huis : "Iedereen buiten! Het regent! Hopelijk begint het vlug te stormen....".

CORSENDONCA

Tot middernacht en soms veel later stonden grootvader Jan, Tante Hortense en Margaretha (mijn moeder) Waterschoot dan op straat vol genoeg naar boven of in de verte te turen.... En elke bliksemschicht en donderslag werd door hen met kreetjes van bewondering onthaald alsof het een prachtig vuurwerk was dat zich daar voor hun ogen afspeelde.

Ondertussen zocht ik, als bange kleuter, dicht bij mijn vader en grootmoeder, bescherming in de grote keuken waar de Leuvense stoof ondertussen werd aangestoken om de natte kleding van de waterliefhebbende Waterschoten bij hun binnenkomst op te drogen.

Er werd dan nog chocolademelk gekookt en nagekaart over deze magnifieke buien-avond.

Dit ver haal werd door verschillende familieleden beaamd met de woorden "bij ons thuis was dat juist hetzelfde, als het regende moesten ze buiten zijn".

Een van onze eigen bedenkingen over het leven van een groot huishouden meer dan honderd jaar geleden

Hoe kon het dat een schoolmeester met zestien grote kinderen toch zijn gezin kon onderhouden met één wedde en zonder kindertoeslag. Wel, zijn ouders waren welgestelde reders in Rupelmonde met een vloot binnenschepen welke zij verhuurden of verkochten. Zij waren trouwens de eersten die over gemotoriseerde vaartuigen beschikten. Alzo konden zij dus het huishouden van hun kinderen financieel goed steunen.

CORSENDONCA

Oude kranten

Datum	Blz	Krant	Onderwerp	Aard
8/12/1877	2	De Kempenaar	Benoeming van Waterschoot Celestin tot hoofdonderwijzer van de gemeenteschool	school
14/10/1911		De Kempenaar	gemeenteverkiezingen: O. T. kandidaten: Clijmans landbouwer, Waterschoot zoon, Dierckx landbouwer.	gemeenteraad,verkiezing
6/08/1922		Aankondigingsblad	Inschrijvingen van den Bond der talrijke huisgezinnen gebeuren bij de Heer P. Hannes onderwijzer, Dorpplaats of bij de Heer Em. Waterschoot in de Kerkstraat.	bond,vereniging,kroostrijk
13/09/1931		De Kempenaar	De Heer Alfons Waterschoot - Van Dijk is in de ouderdom van 63 jaren te O.T. overleden. Door zijn diensten aan de nijverheid was hij door de heer Gouverneur vereerd met het ereteken in de orde van Leopold II	personen,overleden
19/08/1934	11	De Week	Plechtige Eremis Ignatius Waterschoot, Norbertijn.	kerk
26/08/1934		De Kempenaar	Priesterwijding door Monseigneur Heylen van Namen van Jozef Waterschoot. Eremis zal opgedragen worden in de kerk van O.T. op 12/9	kerk
12/01/1936	13	De Week	Pater I. Waterschoot vertrekt naar de missie.	missie
2/02/1936		De Kempenaar	Vertrek van Pater Ign. Waterschoot naar Congo	kerk
19/09/1936		De Week	Pater I. Waterschoot vertrekt naar de missie P 13	kerk
14/08/1938	22	De Week	Plechtige Eremis Zondag 10 aug. door pater Gregorius Celest Waterschoot	kerk
21/08/1938	22	De Week	Rondhaling voor de missie (op huwelijksfeest) voor pater Ignatius Waterschoot	missies
8/10/1947		De Kempen	Nieuwe Kempische bisschop Monseigneur Ignace Waterschoot	kerk

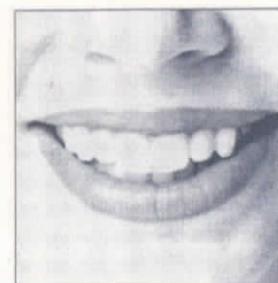
CORSENDONCA

Oude kranten

Datum	Blz	Krant	Onderwerp	Aard
24/03/1948		De Kempen	Kunstleven Alfons Waterschoot. Tentoonstelling van schilderijen	tentoonstelling
8/10/1949	5	De Kempen	Nieuwe Kempense Bisschop, Mgr Ignaac Waterschoot	kerk
18/02/1950	7	De Kempen	missieavond ten voordele van E.P. Baziël Waterschoot in de zaal Gers, film "Doorbraak in Afrika"	kerk
10/06/1950	8	De Kempen	Vlaamse kermis op het Zwanenstrand ten voordele van missiebisshop Mgr. Waterschoot. Sportfeest door Turnhoutse zwimmers, demonstratie afgerichte honden, wijding van renners en motorenners, visprijkamp.	kerk
24/03/1951	1	De Kempen	Kunstleven Alfons Waterschoot. Tentoonstelling van schilderijen	kunst
18/08/1951	4	De Kempen	Hulde aan, Jan Waterschoot aan de eer. Voor zijn activiteiten aan de ziekekassen.	
9/04/1955	3	De Kempen	Eerw. H. Kan. Basilius Waterschoot na 5 jaar missie terug in het vaderland	kerk
14/05/1955	8	De Kempen	de kunstschilder Alfons Waterschoot exposeert. Tentoonstelling in Kempensalon te Turnhout.	tentoonstelling
20/10/1956	12	De Kempen	St. Bavo kreeg een nieuwe klok, wijding door E.H. Prelaat Waterschoot	kerk
27/04/1957	1	De Kempen	Tentoonstelling Alfons Waterschoot toonzaal van de Kempen, te Turnhout	tentoonstelling
4/05/1957	12	De Kempen	Alfons Waterschoot in de schijnwerper	kunst
6/05/1961	1	De Kempen	Kunstschilder Alfons Waterschoot houdt tentoonstelling in "De kempen" te Turnhout	tentoonstelling

delta lloyd

BELEGGINGSADVIES

ONS DOEL, UW GLIMLACH

KANTOOR OOSTHOVEN
POLDERSTRAAT 29
TEL. 014/41 16 35

KANTOOR RAVELS
KLEIN RAVELS 1
2380 RAVELS
TEL. 014/65 87 11